

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: 67 PŽ-3651/2023-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca dr. sc. Srđana Šimca, predsjednika vijeća, Davora Pustijanca, suca izvjestitelja i Nikoline Mišković, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja STANOGRAD stambeno-graditeljska zadruga u stečaju, OIB 48821947982, Zagreb, Ilica 109, kojeg zastupa punomoćnik Ante Omazić, odvjetnik iz Zagreba, Budmanijeva 5, protiv tuženice BLANKE ŠKEGRO, OIB 27855236095, iz Zagreba, Zelengaj 71, koju zastupa punomoćnik Jurica Tončić, odvjetnik iz Zagreba, Đorđićeva 17, radi pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika, odlučujući o tuženičinoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1266/2022 od 3. svibnja 2023., u sjednici vijeća održanoj 29. studenog 2023.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tuženičina žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1266/2022 od 3. svibnja 2023. u točki I., II. i dijelu točke III. izreke kojim je naloženo tuženici naknaditi tužitelju parnični trošak u iznosu od 1.847,34 EUR / 13.918,75 kn.

II. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1266/2022 od 3. svibnja 2023. u dijelu točke III. izreke za iznos od 124,43 EUR / 937,50 kn i sudi:

Odbija se kao neosnovan tužiteljev zahtjev za naknadu dijela parničnog troška u iznosu od 124,43 EUR / 937,50 kn.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1266/2022 od 3. svibnja 2023. utvrđen je da je bez učinka za stečajnu masu STANOGRAD stambeno-graditeljske zadruge u stečaju, Zagreb, Ugovor o kupoprodaji nekretnine zaključen 3. svibnja 2018. između tužitelja kao prodavatelja i tuženice kao kupca, ovjeren od

strane javnog bilježnika Nikole Tadića iz Zagreba, pod poslovnim brojem OV-2301/2018, te je naloženo tuženici da tužitelju preda u posjed, slobodnu od stvari, parkiralište površine 11,95 m², na adresi Ilica 134, suvlasnički dio od 0,439/100 ETAŽNO VLASNIŠTVO (E-27), upisnu u zk.ul. 12916, pod rednim brojem 27, k.o. 999901, Grad Zagreb (točka I. izreke), naloženo je zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog građanskog suda u Zagrebu brisanje uknjižbe prava vlasništva provedenog na temelju predmetnog Ugovora o kupoprodaji nekretnine i uspostava ranijeg zemljišnoknjižnog stanja (točka II. izreke), naloženo je tuženici da tužitelju naknadi parnični trošak u iznosu od 1.971,76 EUR / 14.856,25 kn sa zateznim kamatama na taj iznos koje teku po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena (točka III. izreke) i odbijen je kao neosnovan tužiteljev zahtjev za naknadu parničnog troška u iznosu od 586,47 EUR / 4.418,75 kn sa zateznim kamatama na taj iznos (točka IV. izreke).

2. U obrazloženju navedene presude prvostupanjski sud je utvrdio:

- da je prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad tužiteljem podnesen 29. ožujka 2016.,
- da je rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-3048/2016 od 6. prosinca 2017. određena mjera osiguranja imenovanjem privremenog stečajnog upravitelja,
- da je Ugovor o kupoprodaji nekretnine - parkirnog prostora između tužitelja kao prodavatelja i tuženice kao kupca sklopljen 3. svibnja 2018.,
- da je na strani tužitelja kao prodavatelja u vrijeme sklapanja Ugovora o kupoprodaji nekretnine od 3. svibnja 2018. nastupao zastupnik po zakonu Zvonimir Škegro koji je suprug tuženice, kupca iz tog Ugovora,
- da je tuženica odmah po sklapanju Ugovora o kupoprodaji nekretnine od 3. svibnja 2018. stupila u posjed parkirnog mjesta u kojem se i danas nalazi,
- da je tuženica na temelju Ugovora o kupoprodaji nekretnine od 3. svibnja 2008. koji je sadržavao tabularnu izjavu, 28. svibnja 2018. podnijela prijedlog za uknjižbu prava vlasništva (Z-30576/2018),
- da je na dan sklapanja Ugovora o kupoprodaji nekretnine od 3. svibnja 2018. tužitelj bio nesposoban za plaćanje jer je blokada njegova računa trajala dulje od 60 dana,
- da je stečajni postupak nad tužiteljem otvoren rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-3048/16 od 22. studenoga 2018.,
- da je tuženica tek nakon pokretanja ovoga spora, 13. siječnja 2022., isplatila tužitelju ugovorenu kupoprodajnu cijenu prema navedenom Ugovoru o kupoprodaji nekretnine.

2.1. Osim toga, prvostupanjski sud je utvrdio da su ispunjene opće pretpostavke za pobijanje pravnih radnji u stečaju jer osim okolnosti da je otvoren stečajni postupak i da je pravna radnja poduzeta prije otvaranja stečaja, i ispunjenje preostalih dviju općih pretpostavki nedvojbeno proizlazi iz izvješća stečajnog upravitelja prema kojem je knjigovodstvena vrijednost imovine tužitelja kao dužnika 12.389.862,00 kn, dok obveze iznose 135.446.520,93 kn, pa jasno proizlazi da su vjerovnici stečajnog dužnika izravno oštećeni, jer u stečajnu masu tužitelja nije

(pravovremeno) ušla odgovarajuća vrijednost nekretnine koja je bila predmet pobijane radnje.

2.2. Prvostupanjski sud je na temelju dopisa Porezne uprave od 16. prosinca 2022. utvrdio i da je tržišna vrijednost predmetnog parkirnog prostora iznosila barem dvostruko više od kupoprodajne cijene navedene u Ugovoru o kupoprodaji nekretnine od 3. svibnja 2018., a ocijenio je i da tuženica, na kojoj je bio teret dokaza da joj u vrijeme sklapanja ugovora nije bila poznata niti joj je morala biti poznata namjera dužnika da naplatnim ugovorom oštetiti vjerovnike, tu činjenicu nije dokazala.

2.3. Zbog toga je prvostupanjski sud primjenom odredbe članka 127., članka 202. stavka 1. i 3. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 71/15, 104/17 i 36/22) prihvatio tužbeni zahtjev.

3. Protiv ove presude žalbu je podnijela tuženica, a u smislu odredbe članka 365. stavka 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 70/19 i 80/22) uzeto je da presudu pobija u dijelu u kojem nije uspio u sporu (točka I., II. i III. izreke). Presudu pobija zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da ovaj sud preinači pobijanu presudu na način da odbije tužbeni zahtjev, a podredno da ju ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Potražuje i naknadu troška sastava žalbe u iznosu od 286,18 EUR.

4. Tuženica u žalbi u bitnome navodi da prvostupanjski sud nije izveo dokaz građevinskim vještačenjem tržišne vrijednosti parkirnog prostora u vrijeme poduzimanja pobijane radnje, a na tužitelju je teret dokaza da se radi o pobojnem pravnom poslu zbog „prekomjernog oštećenja“ i činjenica da je nad tužiteljem otvoren stečaj ne može biti razlog neizvođenja dokaza.

4.1. Također, tuženica ističe da je prvostupanjski sud utvrdio podatak o prosječnoj tržišnoj cijeni parkirnog mjesta na navedenoj lokaciji u vrijeme poduzimanja radnje uvidom u dopis Porezne uprave od 16. svibnja 2022. koja nije nadležna utvrđivati vrijednost nekretnina, pa je sud izveo nezakoniti dokaz. Također, tuženica smatra da je prvostupanjski sud morao uzeti u obzir i dopis porezne uprave od 24. veljače 2020. koji je dostavila tuženica i iz kojeg proizlazi kako je vrijednost nekretnine približna onoj iz kupoprodajnog ugovora. Zbog toga smatra i da je pogrešno utvrđenje prvostupanjskog suda da joj je bila poznata ili morala biti poznata namjera dužnika da oštetiti vjerovnike.

4.2. U žalbi tuženica ističe i kako je u nekoliko navrata predložila mirno rješavanje postupka na način da se, u slučaju utvrđenja vrijednosti nekretnine, dopuni iznos kupoprodajne cijene do prave vrijednosti te da do procjene nije niti došlo, pa je tuženoj uskraćeno njeno pravo na dopunu do prave vrijednosti budući da u konkretnom slučaju treba primijeniti odredbu članka 375. stavka 5. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22).

4.3. Tuženica osporava i odluku o trošku te ističe kako tužitelj nema pravo na trošak pristupa ročištu od 22. travnja 2022. u punom iznosu, jer na tom ročištu stranke nisu raspravljale, nego su suglasno predložile zastoje postupka.

5. Odgovor na žalbu nije podnesen.

6. Žalba je djelomično osnovana.

7. Ispitavši pobijanu presudu na temelju članka 365. stavaka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku u granicama razloga navedenih u žalbi i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. tog Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da je pobijana presuda pravilna i zakonita u odnosu na glavni zahtjev, dok je u odnosu na odluku o trošku djelomično donesena uz pogrešnu primjenu materijalnog prava.

8. Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je tužiteljev zahtjev pobijanje pravne radnje stečajnog dužnika – Ugovora o kupoprodaji nekretnine.

9. Odredbom članka 198. stavka 1. Stečajnog zakona propisano je (opće pretpostavke) da pravne radnje poduzete prije otvaranja stečajnoga postupka kojima se remeti pravo na ujednačeno namirenje stečajnih vjerovnika (oštećenje vjerovnika), odnosno kojima se pojedini stečajni vjerovnici stavljaju u povoljniji položaj (pogodovanje vjerovnika), stečajni upravitelj u ime stečajnoga dužnika i stečajni vjerovnici mogu pobijati u skladu s odredbama ovoga Zakona.

10. Člankom 201. stavkom 1. točkom 2. Stečajnog zakona predviđeno je kako se pravni posao dužnika kojim se stečajni vjerovnici izravno oštećuju može pobijati ako je poduzet nakon podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka, a druga je strana u vrijeme pravnoga posla znala ili morala znati za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

11. U konkretnom slučaju prvostupanjski sud je utvrdio da je pobijana pravna radnja poduzeta prije otvaranja stečajnog postupka, a nakon podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, da se njom oštećuju stečajni vjerovnici i da je tuženica u vrijeme pravnoga posla znala za nesposobnost za plaćanje ili za prijedlog za otvaranje stečajnoga postupka.

12. Neosnovano tuženica smatra da je dopis Porezne uprave od 16. prosinca 2022. (str. 138. spisa) nezakonit dokaz na temelju kojeg prvostupanjski sud nije mogao utvrditi tržišnu vrijednost predmetne nekretnine. Radi se o dokazu koji je prvostupanjski sud zakonito pribavio i koji je na poziv suda dostavila Porezna uprava.

13. Koje će činjenice uzeti kao dokazane odlučuje sud prema svom uvjerenju na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka (članak 8. Zakona o parničnom postupku). Zbog toga je oštećenje stečajne mase prvostupanjski sud mogao utvrditi

svim raspoloživim dokazima, a ne isključivo građevinskim vještačenjem, pri čemu je prvostupanjski sud pravilno ocijenio dokaznu snagu privijenih isprava.

14. Nadalje, suprotno žalbenim navodima, iz obrazloženja rješenja Ministarstva financija od 24. veljače 2020. (str. 72.-74. spisa) proizlazi kako je vrijednost usporedivog parkirališta utvrđena s iznosom od 3.602,14 kn po m². Budući da je površina predmetnog parkirnog prostora 11,95 m², a kupoprodajna cijena u pobijanom ugovoru utvrđena u visini od 3.000,00 EUR, evidentno je da je kupoprodajna cijena (čak i ako bi tržišna vrijednost bila sagledana kroz navedeno rješenje Ministarstva) bila gotovo dvostruko niža od tržišne.

15. Isto tako, i prema shvaćanju ovog suda, tuženica kao supruga zastupnika po zakonu dužnika, dakle bliska osoba (u smislu 207. stavka 2. točke 3. Stečajnog zakona) morala je znati za financijsko stanje i blokadu tužitelja nad kojim je u vrijeme sklapanja pobijanog pravnog posla već bio podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka.

16. Slijedom navedenog, na utvrđene činjenice prvostupanjski sud je pravilnom primjenom odredbe članka 198. stavka 1. i članka 201. stavka 1. točke 2. Stečajnog zakona prihvatio tužbeni zahtjev.

17. Odredbe Stečajnog zakona predstavljaju posebni propis (lex specialis) u odnosu na odredbe Zakona o obveznim odnosima, a tužitelj nije ni postavio u ovoj parnici zahtjev za poništaj ugovora zbog očitog nerazmjera uzajamnih davanja te suprotno žalbenim navodima u konkretnom slučaju nije moguće primijeniti odredbu članka 375. Zakona o obveznim odnosima.

18. Međutim, osnovano tuženica u žalbi navodi kako je pravo na naknadu troška zastupanja tužitelja na pripremnom ročištu održanom 22. travnja 2022. tužitelju trebalo odrediti primjenom Tbr. 9. t. 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, („Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14, 107/15 i 37/22) u visini od 937,50 kn (s uključenim PDV-oma od 25% na temelju odredbe Tbr. 42. Tarife) umjesto dosuđenih 1.875,00 kn (s uključenim PDV-om), pa je za razliku od 937,50 kn tužiteljev zahtjev za naknadu troška valjalo umanjiti primjenom odredbe članka 155. stavka 2. Zakona o parničnom postupku.

19. Slijedom iznesenog, navodima žalbe tuženica nije doveo u sumnju zakonitost i pravilnost pobijane odluke u odnosu na glavni zahtjev, pa je valjalo na temelju odredbe članka 368. stavka 1. Zakona o parničnom postupku, presudom odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu kao u točki I. izreke ove presude.

20. Rješenje o trošku postupka sadržano u točki III. izreke pobijane presude valjalo je djelomično preinačiti primjenom odredbe članka 380. točke 2. i 3. Zakona o parničnom postupku kao u točki I. i II. izreke.

21. Tuženici nije dosuđen trošak sastava žalbe, jer u žalbenom postupku nije uspjela u pogledu glavnog zahtjeva već samo u pogledu sporednih traženja, zbog

čega nema pravo na trošak žalbenog postupka (članak 166. stavak 2. u vezi odredbe članka 154. Zakona o parničnom postupku).

Zagreb, 29. studenog 2023.

Predsjednik vijeća
dr. sc. Srđan Šimac

Broj zapisa: **9-30860-58dfd**

Kontrolni broj: **0a1e6-66b2c-02c42**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Srđan Šimac, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.